



Ammatillinen erityisopettajankoulutus

Opinto-opas 2020 – 2021



SISÄLLYS

1. Ammatillinen erityisopetus uusiutuviissa toimintaympäristöissä	1
2. Opiskelu ammatillisessa erityisopettajankoulutuksessa	2
3. Ammatillisen erityisopettajankoulutuksen teemat, osaamistavoitteet ja arviointikriteerit.....	11
4. Ammatillisen erityisopettajankoulutuksen toteutussuunnitelma.....	23

1. Ammatillinen erityisopetus uusiutuviissa toimintaympäristöissä

Ammatillisen erityisopetuksen kehittämistarpeet liittyvät koko koulutuspolitiikkaa ja koulutusta koskeviin muutoksiin sekä kansainväliseen kehitykseen. Euroopan erityisopetuksen kehittämiskeskus määritteli ”Osallistavan opettajan” profiilin (2012) muodostuvan neljästä alueesta, jotka ovat oppijoiden moninaisuuden arvostaminen, kaikkien oppijoiden tukeminen, yhteistyö muiden kanssa ja henkilökohtainen ammatillinen kehittyminen. Osallistavan opettajan profiili kuvaa hyvin inklusiivisen ammatillisen koulutuksen tämän hetkisiä haasteita ja niistä nousevia kehittämistarpeita ammatilliselle erityisopetukselle. Ammatillisen erityisopettajan työ edellyttää oman ja muiden alojen yhteisten kysymysten ymmärtämistä ja kykyä tarkastella niitä kriittisesti sekä hankkia uutta tietoa.

Osallistava ammatillinen erityisopettaja toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa huomioiden yhteisölliset ja eettiset näkökulmat. Hän arvioi yksittäisten henkilöiden ja ryhmien toimintaa sekä kartoittaa oman alansa tietoja ja käytäntöjä ja/tai vastaa muiden kehittymisestä.

Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen uudistuminen edellyttää opettajalta erilaisten oppimisympäristöjen hallintaa ja kehittämistä. Ammatillinen erityisopettaja kehittää luovia toteutuksia perustuen uusimpaan tutkimustoimintaan sekä soveltaa ja yhdistää eri alojen tietoja. Erikoistuneet ongelmaratkaisutaidot korostuvat tutkimus- ja innovaatiotoiminnassa.

Ammatillisen erityisopetuksen tavoitteena on kehittää työelämän tarvitsemaa ammatillista osaamista ja edistää sekä tukea oppimisvalmiuksiltaan erilaisten oppijoiden osaamisen kehittymistä. Tämän tavoitteen saavuttamisessa ammatillisella erityisopetuksella sekä opiskelijoiden hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden edistämällä on oma tärkeä tehtävänsä.

Työelämälähtöinen ammatillinen koulutus ja työelämän nopeat muutokset vaikuttavat ammatillisen erityisopettajan työhön. Opiskelijan tarvitsema pedagoginen tuki ja yksilöllinen ohjaus pitää suunnitella myös työpaikoille. Aktiivinen toiminta työelämässä edellyttää opettajalta yrittäjämäistä asennoitumista. Erityistä tukea tarvitsevien nuorten ja aikuisten työllistyminen vaatii ammatilliselta erityisopetukselta uusia yksilöllisiä toimintatapoja ja laajoja yhteistyöverkostoja.

Jatkuvan oppimisen ja inklusiivisuuden periaatteen mukaisesti erityis- ja ammattipedagogista osaamista tarvitaan nykyisessä järjestelmässä ammatillisen koulutuksen lisäksi korkeakouluissa. Jatkuva oppiminen vaatii vastuun ottamista ammattialan tietojen ja käytäntöjen kartuttamisesta. Ammatilliset erityisopettajat voivat toimia ammatillisten erityisoppilaitosten, ammatillisten oppilaitosten ja korkeakoulujen erityisopetus- ja asiantuntijatehtävissä.

Ammattiin kouluttamisen lisäksi erityisopetuksessa painottuvat valmentavat koulutukset sekä opetukseen liittyvät kehittämis-, ohjaus- ja tukitehtävät.

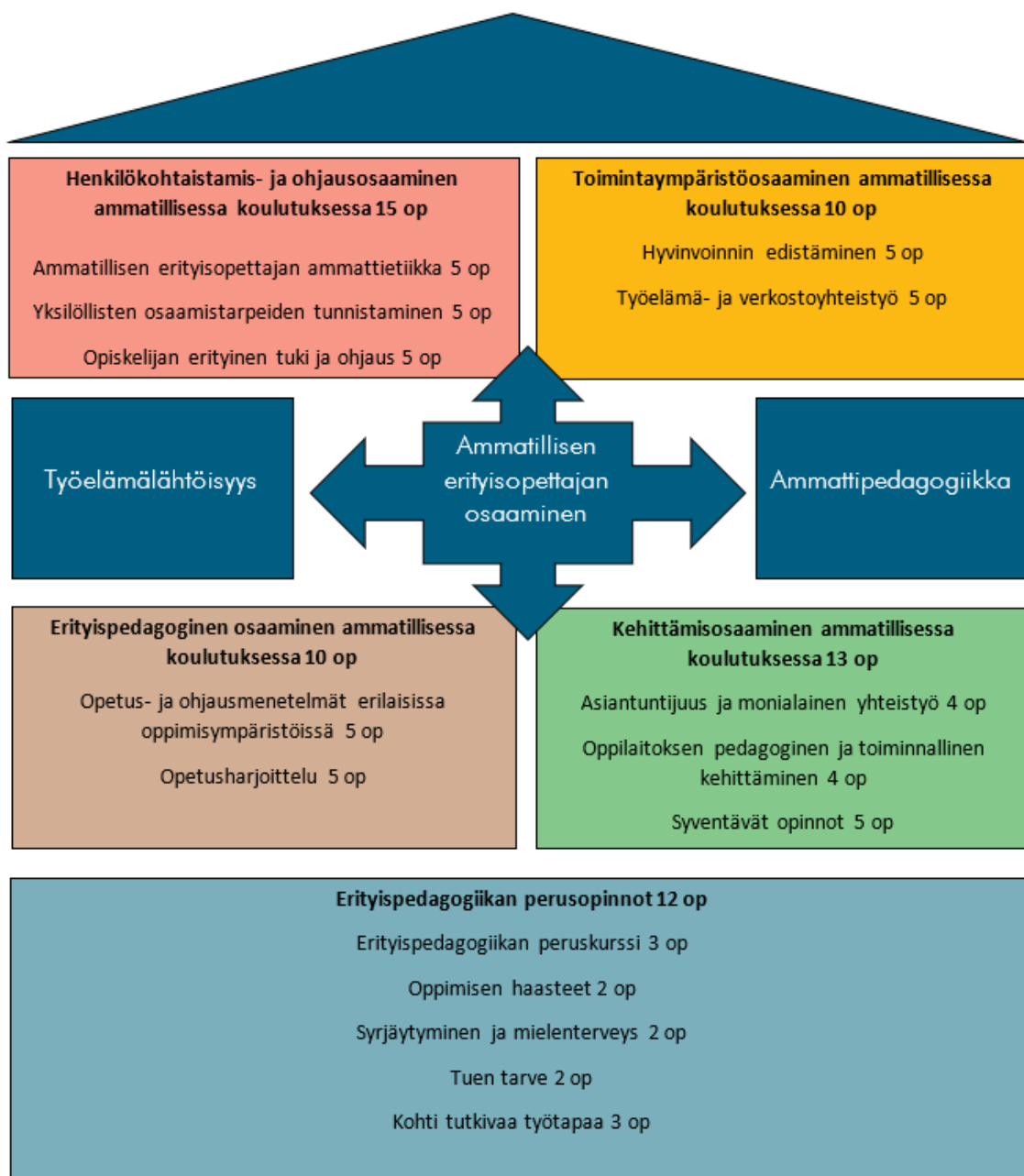
Lähde:

Euroopan erityisopetuksen kehittämiskeskus. (2012). Inklusiota edistävä opettajankoulutus - OSALLISTAVAN OPETTAJAN PROFIILI. Haettu 21.1.2020 osoitteesta https://www.european-agency.org/sites/default/files/te4i-profile-of-inclusive-teachers_Profile-of-Inclusive-Teachers-FI.pdf

2. Opiskelu ammatillisessa erityisopettajankoulutuksessa

Ammatillisessa erityisopettajankoulutuksessa opiskelevat ovat jo suorittaneet ammatillisen opettajan pedagogisen koulutuksen sekä hankkineet kokemusta opettajan työstä. Erityisopettajankoulutuksen lähtökohtana on oman opettajuuden ja oman osaamisen kehittäminen erityispedagogiikan näkökulmasta joko ammatillisessa koulutuksessa tai korkeakoulutuksessa. Koulutusohjelman laajuus on 60 opintopistettä.

Opetussuunnitelma jakaantuu moduuleihin, jotka ovat Henkilökohtaistamis- ja ohjausosaaminen ammatillisessa koulutuksessa, Erityispedagoginen osaaminen ammatillisessa koulutuksessa, Toimintaympäristöosaaminen ammatillisessa koulutuksessa sekä Kehittämisosaaaminen ammatillisessa koulutuksessa. Lisäksi opintoihin kuuluvat erityispedagogiikan perusopinnot Helsingin yliopiston mukaisesti. Jokainen moduuli rakentuu eri teemoista. Ammatillisen erityisopettajankoulutuksen osaamiskuvio (kuvio 1) kuvaa, minkä moduulin osana kyseistä teemaa opitaan ja arvioidaan. Kaikkien moduulien perustana on ammattipedagogiikka ja työelämälähtöisyys.



Kuvio 1. Moduulit ja teemat

Osaamisperustainen opiskelu tutkivalla ja kehittäväällä työotteella

Ammatillisessa opettajakorkeakoulussa toteutettava erityisopettajien koulutus on oman työn ohella tapahtuvaa opiskelua (1600 tuntia). Opiskelu tapahtuu monimuotoisesti 13 kaudessa. Osaamisperustaisessa koulutuskulttuurissa opiskelija on oma-aloitteinen, itseohjautuva, rohkeasti osallistuva tiimin jäsen ja myös omaa henkilökohtaista opintopolkua kulkeva yksilö. Koulutuksessa yhdistyvät lähi- ja etäjakso tapaamiset, joissa osaamista hankitaan, syvennetään, osoitetaan, arvioidaan sekä jaetaan yhteisöllisesti. Osaamisperustaisu-

nessa korostuvat vertaisoppiminen, -arviointi ja yhteisöllisyys. Tutkivalla ja kehittäväällä työotteella kehitetään omaa erityispedagogista osaamista ja teoreettisesti hallittua opetus-työtä. Keskeistä on tutkiva, analysoiva, kyselevä ja eri vaihtoehtoja ja näkökulmia tuottava toimintaympäristöihin ja -tilanteisiin kytkeytyvä oppiminen.

Henkilökohtainen kehityssuunnitelma (HEKSU) ja opintojen ohjaus

Opintojen alussa opiskelija arvioi omaa osaamistaan suhteessa moduulien osaamistavoitteisiin sekä moduulien ja teemojen arvioinnin kriteereihin. Osaamisen arvioinnin perusteella opiskelija laatii henkilökohtaisen kehityssuunnitelman eli HEKSUn. Suunnitelmassa sovitaan yhteen opiskelijan omat tavoitteet ja opetussuunnitelman tavoitteet. Jokaisen opiskelijan kanssa käydään henkilökohtainen keskustelu opintojen alussa. Henkilökohtaisessa kehityssuunnitelmassa määritellään omat tavoitteet osaamisen kehittymiselle, osaamisen hankkimiselle ja osaamisen osoittamiselle. Suunnitelmaa päivitetään säännöllisesti.

Opinto-ohjauksella autetaan opiskelijaa suunnittelemaan ja toteuttamaan henkilökohtaista ammatillista kehittymistä. Opintoja ohjaavat erityisopettajankoulutuksessa toimivat opettajakorkeakoulun vastuopettajat ja harjoitteluoppilaitosten ohjaavat opettajat. Henkilökohtainen ohjaus tarkoittaa keskustelua opiskelijan henkilökohtaisista tavoitteista, valinnoista ja toiminnasta. Ohjaukseen kuuluu palautteen antaminen, opiskelijan kuunteleminen ja kysymysten esittäminen. Henkilökohtaista ohjausta on mahdollista saada sopimuksen mukaisesti.

Opintopiiritoiminta

Opintopiiri on opiskelijoista muodostuva pienryhmä, jonka tehtävänä on yhteistoiminnallisesti osallistua opintoihin liittyviin teemoihin ja tehdä sovittuja ammatillista kehittymistä tukevia tehtäviä. Opintopiirien tehtävät ja merkitys korostuvat erityisesti etätyöskentelyssä. Opintopiirin jäsenet ovat vastuussa yhdessä sovittujen tavoitteiden saavuttamisesta sekä vertaisohjauksesta ja -auttamisesta. Yhteiseen opintopiirityöskentelyyn on hyvä sopia pelisäännöt, suunnitella työskentelyaikataulus ja vastuut.

Oman osaamisen reflektointi oppimispäiväkirjaan

Opintojen aikana opiskelija pitää oppimispäiväkirjaa, joka sisältää oman työn ja kehittymisen dokumentointia, reflektointia sekä arviointia. Sen tarkoituksena on auttaa muodostamaan henkilökohtainen näkökulma opittuihin asioihin ja arvioimaan ja tuomaan esiin opittua. Oppimispäiväkirjan tavoitteena on edistää itsearviointia, omaa henkilökohtaista kehittymistä ammatilliseksi erityisopettajaksi, omien vahvuuksien ja kehittymistarpeiden tunnistamista,

sekä viestintätaitoja. Oppimispäiväkirja toimii myös ohjauskeskustelujen tukena. Se on henkilökohtainen ja sähköiseen muotoon kirjoitettu tiedosto tai blogi. Opintojen lopuksi oppimispäiväkirja tukee myös portfolion, omien vahvuuksien ja osaamisen kehittymisen esille tuomisen rakentamista.

Digitaaliset työskentely-ympäristöt

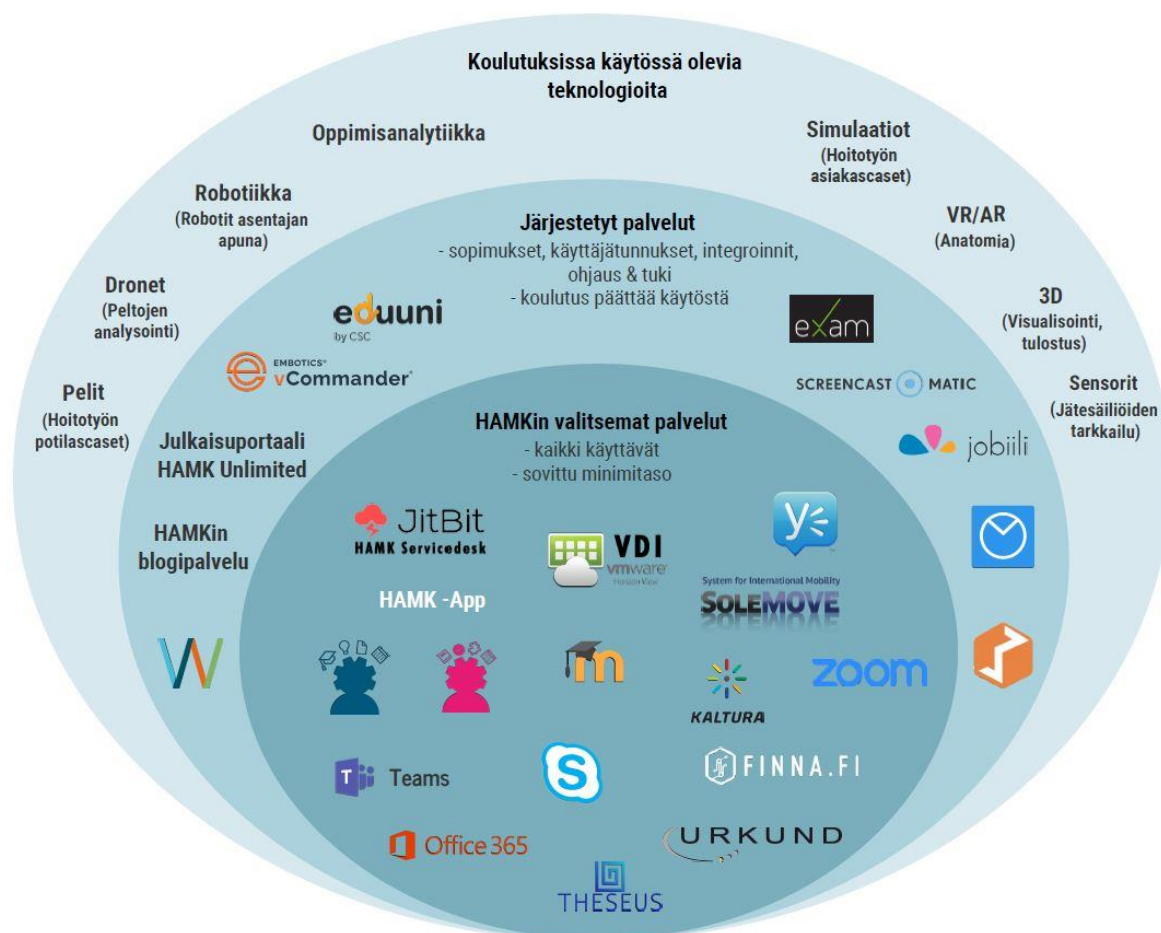
Opinnoissa hyödynnetään erilaisia digitaalisia työskentely-ympäristöjä. Pääsääntöisesti käytetään Moodlea oppimisen tukena sekä teemojen tarkempien ohjeiden, materiaalien ja tiedon jakamiseen. HAMKin yleisenä tiedotuskanavana käytetään Yammeria. Osaamisen hankkimisessa ja jakamisessa hyödynnetään erilaisia digitaalisia oppimisympäristöjä ja sosiaalisen median kanavia. Opiskelija hyödyntää omaa oppimisympäristöään PLE (personal learning environment/yksilöllinen oppimisympäristö) sekä oppimisvälineitään BYOD (bring your own device/tuo omat laitteet). Niiden sujuva käyttö edistää oman alan tiedon haltuunottoa ja sitä kautta myös opintojen etenemistä.

HAMKin peruspalveluihin on hyvä tutustua heti opintojen alussa, sillä ne edistävät opintojen etenemistä. Peruspalvelut koostuvat useista taustajärjestelmistä sekä niiden integraatioista ja niitä ovat mm.:

- Käyttäjätunnus ja salasana
- Verkkolevyasemat
- Tulostaminen
- ServiceDesk
- BYOD-palvelut (oman laitteen käyttö)
- Langaton verkko
- HAMK App -mobiilisovellus
- Sähköposti ja kalenteri

ServiceDesk auttaa tukipalveluihin liittyvissä ongelmissa. ServiceDesk löytyy osoitteesta <https://servicedesk.hamk.fi> / puhelin 03-6463000 ja palvelee arkisin klo 8.00-16.00.

Kuviosta 2 löytyvät HAMKissa käytetyt digitaaliset palvelut ja työkalut. Kaksi sisintä osaa kuvaavat opetuksessa ja oppimisessa käytettäviä työkaluja, jotka ovat tuetusti HAMKilaisten käytettävissä.



V1. Jaana Kullaslahti 2011, V4. Kirsi Jaakkola, Jaana Kullaslahti, Henna Pirttilä 2018, 2019, V5 Jaana Kullaslahti, Tarjaleena Tuukkanen

CC-BY-SA HAMK

Kuvio 2. Opetuksen digityökalut HAMKissa

Yhteistyö työelämän, oppilaitosten ja ohjaavien opettajien kanssa

Ammatillisessa kehitymisessä keskeistä on oppilaitoksessa tapahtuva yhteistyö, jossa ovat osallisena oppilaitoksen johto, ohjaava opettaja, työelämän edustajat ja erityisopettajaopiskelija sekä erityisopettajaopiskelijan vastuuopettaja. Jokainen opiskelija hankkii opiskelunsa ajaksi oppilaitoksesta itselleen ohjaavan opettajan, jolla tulee olla suoritettuna ammatillinen erityisopettajankoulutus. Ohjaava opettaja tukee erityisopettajaksi kehittymisen prosessia erityisesti opetusharjoittelun ja kehittämistehtävän aikana. Ohjaava opettaja ohjaa opetusharjoittelua tavoitteiden asettamisessa, seuraa ja arvioi opetusta ja käy erityisopettajaopiskelijan kanssa opetusharjoitteluun ja kehittämistehtävään liittyvän arviointikeskustelun. Lisäksi ohjaava opettaja käy opiskelijan kanssa ohjauskeskusteluja henkilökohtaisen kehityssuunnitelman tavoitteista ja arvioi yhdessä opiskelijan kanssa tavoitteiden saavuttamista.

Arviointi

Arviointi perustuu osaamistavoitteisiin sekä arviointikriteereihin ja on luonteeltaan ohjaavaa, kehittävää ja tulevaisuuteen suuntaavaa. Arvioijina toimivat erityisopettajaopiskelija itse, toiset erityisopettajaopiskelijat, oman oppilaitoksen edustajat sekä ohjaava opettaja ja vastuuopettaja. Erityisopettajaopiskelija osoittaa osaamisensa kehittymisen jokaisen moduulin jälkeen oppimispäiväkirjassaan. Moduuleihin sisältyvä osaaminen arvioidaan asteikolla **hyväksytty/täydennettävä/hylätty**.

Erityispedagogiikan perusopinnot suoritetaan Helsingin yliopiston tutkintovaatimusten mukaisesti ja ne arvioidaan **asteikolla 5 – 0**. Arviointi perustuu opintoihin kuuluvien oppimistehtävien ja esseiden tuottamiseen, opintoihin sisältyvien opintokäyntien toteuttamiseen ja niistä laadittujen raporttien tuottamiseen sekä verkkokeskusteluun osallistumiseen. Oppimistehtävien ja esseiden tulee olla annettuun aineistoon perustuvia, tieteellisen kirjoittamisen tuntomerkit täyttäviä ja omaan kokemusmaailmaan liitettyjä tieteellisiä kirjoituksia. Opintokäyntien arvioinnin perustana on opintokäyntien toteuttaminen sekä tieteellisen kirjoittamisen periaatteita noudattavat raportit, joissa teoriataustana on käytetty annettua kirjallisuutta. Verkkokeskustelun arviointi perustuu verkkokeskusteluun osallistumiseen, vuorovaikutuksen intensiteettiin ja laatuun sekä annetun kirjallisuuden käyttöön keskustelujen teoreettisena taustana.

Aiemmin tai opintojen aikana muualla hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT)

AHOT tarkoittaa aiemmin tai opintojen aikana muualla hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista. Osaamista opiskelija on voinut hankkia esimerkiksi erilaisissa koulutuksissa ja työssä. Ammatillisessa erityisopettajankoulutuksessa voi osaamisen tunnustamista hakea joko opintojen hyväksilukemisen tai osaamisen näyttöjen kautta. AHOT on siten yläkäsite opintojen hyväksilukemiselle ja osaamisen näyttöpohjaiseen arviointiin.

Opintojen hyväksilukemisella tarkoitetaan sitä, että muualla suoritetuilla opinnoilla korvataan erityisopettajankoulutuksen opintoja virallisiin dokumentteihin perustuen. Opintojen hyväksilukemisen edellytyksenä on, että aiemmat opinnot vastaavat tavoitteiltaan ja sisällöiltään ammatillisen erityisopettajankoulutusohjelman voimassa olevaa opetussuunnitelmaa ja opinnot on tehty viimeisen viiden vuoden sisällä. Hyväksilukua haetaan kirjallisesti sähköisellä lomakkeella.

Opinnoista voi hakea myös osaamisen näyttöjä. Tällä tarkoitetaan muulla tavoin aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista eli pääsääntöisesti työkokemuksen kautta kertyneen osaamisen tunnustamista. Osaamista ei voida arvioida pelkän työtodistuk-

sen kautta, vaan arviointi tapahtuu laatujärjestelmän mukaisen osaamisen tunnustamisprosessin kautta. Osaamisen näyttöä suunnitellaan yhteistyössä ohjaavan opettajan ja vastuupettajan kanssa.

Ennen erityisopettajaopintojen alkua suoritetuista, esim. Erityispedagogiikan perusopinnoista, hyväksilukua haetaan opintojen alkuvaiheessa. Erityispedagogiikan osalta hyväksiluetaan alle kymmenen vuotta sitten suoritettut opinnot. Yli kymmenen vuotta vanhojen opintojen osalta tulee opiskelijan osoittaa osaamisensa erillisen tehtävän avulla. Opintojen aikana haettava hyväksiluku muualla suoritettavista opinnoista tulee myös hyväksyttää etukäteen.

Opiskelun pelisäännöt

Erityisopettajankoulutuksen osaamistavoitteiden saavuttaminen edellyttää sitoutumista opiskeluun. Opiskelua varten on laadittu yhteiset pelisäännöt, joita sekä opiskelijat että opettajat noudattavat. Sääntöjen noudattamatta jättäminen voi aiheuttaa opiskelijan teemalta/moduulilta poistamisen. Tästä voi olla seurauksena opintojen viivästyminen ja jopa opintojen keskeytyminen.

- Opiskelija osallistuu aktiivisesti lähi- ja etäjaksojen työskentelyyn toteutussuunnitelman mukaisesti.
- Opiskelijalla on velvollisuus lukea @student.hamk.fi-sähköpostia ja seurata Moodlea viikoittain.
- Opiskelija sitoutuu vastaamaan opettajien lähettämiin henkilökohtaisiin viesteihin viimeistään viikon kuluessa, jos asia sitä edellyttää.
- Opiskelija sitoutuu opintojen aikana tutustumaan ja kokeilemaan erilaisia opetusta ja oppimista tukevia verkkoympäristöjä ja -työkaluja.
- Poissaolo lähijaksoilta/verkkotapaamisista on sallittu ainoastaan pakottavista syistä. Poissaoloista tulee ilmoittaa etukäteen vastuupettajalle. Opiskelijan ollessa estynyt osallistumasta oman ryhmän lähijaksoon/verkkotapaamiseen, hän voi korvata poissaolon erikseen sovittavalla oppimistehtävällä. Kaikki korvaavat oppimistehtävät tulee palauttaa ennen moduulin päättymistä.
- Opettajat sitoutuvat ohjaamaan opiskelijoita oppimistehtävien työstämisessä moduulien teemojen toteutusten mukaisesti.
- Opettajat ja opiskelijat sitoutuvat noudattamaan tietosuojaan, tietoturvaan sekä tekijänoikeuksiin liittyviä säädöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

- Valmistumiseen liittyy todistuksen hakukäytäntö. Ohjeet löytyvät netistä: www.hamk.fi -> Opiskelu -> Opiskelijana AOKK:ssa -> Ammatillinen erityisopettajan-koulutus -> Opiskelu -> Valmistuminen.
- Plagiointi on kielletty. Plagioinnilla on seuraamuksensa HAMKin toimintaohjeiden mukaisesti.
- Opiskelutilanteissa edellytämme päihteettömyyttä (HAMK päihteettömyysohjelma).

Verkkomateriaalimaksu

Ammatillisen opettajakorkeakoulun koulutusohjelmien opinnot eivät sisällä lukukausimak-
sua. Opiskelijoilta peritään verkkomateriaalimaksu, joka kattaa opiskelun aikana käytetyn
materiaalin (digitaalinen, paperina painettu ja tulosteet) ja sen kehittämisen. Maksulla kehi-
tetään ja ylläpidetään erityisesti verkkoalustaa, digitaalista tukea ja -toimintoja. Ko. palvelu-
jen hinta on ammatillisen opettajakorkeakoulun opiskelijoille 110 €.

Maksu suoritetaan 31.10.2020 mennessä Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n tilille:

Saaja: HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU OY

IBAN-tilinumero: FI58 1732 3000 0090 57

Maksun määrä: 110 €

Viite/aihe: AOKK verkkomateriaalimaksu / opiskelijan nimi

Maksun voi suorittaa myös Hämeenlinnan korkeakoulukeskuksen kirjaston kassalle.

Mikäli oppilaitoksesi/muu työnantajataho maksaa verkkomateriaalimaksusi, laskutustiedot
tulee ilmoittaa ajoissa opintotoimistoon: aokk-opintotoimisto@hamk.fi.

Viitteessä tulee mainita opiskelijan nimi, jotta vältetään huomautuslaskulta eräpäivän jäl-
keen. Maksamattomat laskut siirtyvät yhden huomautuslaskun jälkeen perintätoimistoon.

Valmistuminen

Valmistumiseen liittyy todistuksen hakukäytäntö. Ennen valmistumisajankohtaa tulee opis-
kelijan täyttää sähköinen todistushakemus vähintään kolme viikkoa ennen valmistuspäi-
vää erityisopettajankoulutuksen sivuilla www.hamk.fi/aokk - Ammatillinen erityisopettajan-
koulutus - Opiskelu - Valmistuminen. Mikäli opiskelija ei osallistu ryhmän ohjelman mukai-
seen valmistuspäivään, todistus lähetetään hänelle kirjeenä seuraavana arkipäivänä.

Erityisopettajankoulutuksesta annetaan todistus, opintosuoritusote sekä englanninkielinen,
kansainväliseen käyttöön tarkoitettu todistuksen liite Certificate Supplement.

HUOM! Ulkomaille todistus postitetaan ainoastaan EMS kuriiripalvelun kautta, maksu on 35 euroa. Todistus lähetetään vasta, kun olemme saaneet kuitin EMS-maksusta. Kuitin voi lähettää postitse tai sähköpostitse: aokk-opintotoimisto@hamk.fi.

Maksutiedot:

Maksun saaja: Hämeen ammattikorkeakoulu Oy
 IBAN-tilinumero: FI58 1732 3000 0090 57
 Viite/aihe: Todistuskopio (EMS)
 Maksun määrä: 35 €

Koulutuksesta valmistunut opiskelija, joka on tehnyt Erityispedagogiikan perusopinnot osana erityisopettajankoulutusta, saa halutessaan erillisen todistuksen Erityispedagogiikan perusopintojen (25 op) suorittamisesta. Todistus allekirjoitetaan Helsingin yliopistossa. Todistusmaksu on 50 euroa, josta lähetetään lasku erikseen valmistumisen jälkeen. Todistusta haetaan erityisopettajankoulutuksen todistushakemuksella ja todistus toimitetaan valmistuneelle jälkikäteen.

Koulutuksen rakenne

Ammatillinen erityisopettajankoulutus jakaantuu seuraaviin opintoihin:

Tunnus	Opinnot	Laajuus
OPEM20A-1001	Erityispedagogiikan perusopinnot	12 op
ER00CS97	Erityispedagogiikan peruskurssi	3 op
ER00CS98	Oppimisen haasteet	2 op
ER00CS99	Syrjäytyminen ja mielenterveys	2 op
ER00CT00	Tuen tarve	2 op
ER00CT01	Kohti tutkivaa työtapaa	3 op
OPEM20A-1002	Erityisopettajan ammattipedagoginen osaaminen	48 op
OPEM20A-1003	Henkilökohtaistamis- ja ohjausosaaminen ammatillisessa koulutuksessa	15 op
ER00CT02	Ammatillisen erityisopettajan ammattietiikka	5 op
ER00CT03	Yksilöllisten osaamistarpeiden tunnistaminen	5 op
ER00CT04	Opiskelijan erityinen tuki ja ohjaus	5 op
OPEM20A-1004	Erityispedagoginen osaaminen ammatillisessa koulutuksessa	10 op
ER00CT05	Opetus- ja ohjausmenetelmät erilaisissa oppimisympäristöissä	5 op
ER00CT06	Opetusharjoittelu	5 op

Tunnus	Opinnot	Laajuus
OPEM20A-1005	Toimintaympäristöosaaminen ammatillisessa koulutuksessa	10 op
ER00CT07	Työelämä- ja verkostoyhteistyö	5 op
ER00CT08	Hyvinvoinnin edistäminen	5 op
OPEM20A-1006	Kehittämisa osaaminen ammatillisessa koulutuksessa	13 op
ER00CT09	Asiantuntijuus ja monialainen yhteistyö	4 op
ER00CT10	Oppilaitoksen pedagoginen ja toiminnallinen kehittäminen	4 op
ER00CT11	Syventävät opinnot	5 op
	Yhteensä	60 op

3. Ammatillisen erityisopettajankoulutuksen teemat, osaamistavoitteet ja arviointikriteerit

ERITYISPEDAGOGIIKAN PERUSOPINNOT 12 OP

Erityisopettajaopiskelija tuntee erityispedagogiikan tieteenalana ja käytännön toimintana. Hän tuntee tieteenalan määrittelyn, sovellusalueet, alaan liittyvän lainsäädännön ja tieteenalan historiallisen kehityksen. Erityisopettajaopiskelija tutustuu käytännössä erityispedagogiikan tukeen ja tutkinnon perusteisiin. Lisäksi hän perehtyy erityispedagogiikan ja kuntoutuksen yhteiseen ainekseen, vammaisuuden käsitteeseen ja erityispedagogiikkaan tukitoimenpiteenä. Erityisopettajaopiskelija tutustuu inklusion mahdollisuuksiin ja syrjäytymisen ehkäisemiseen.

Teema	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
Erityispedagogiikan peruskurssi 3 op	<p>Ammatillinen erityisopettajaopiskelija osaa:</p> <p>käyttää erityispedagogiikan teoreettisia lähtökohtia ja ammatillisen koulutuksen lainsäädäntöä oman pedagogisen ajattelunsa ja työnsä lähtökohtina sekä perusteluina.</p> <p>tunnistaa roolinsa erityiskasvatuksen kentässä ammattipedagogiikkaan liittyvän erityisen</p>	<p>Ammatillinen erityisopettajaopiskelija:</p> <p>ymmärtää erityispedagogiikan osana käyttäytymistieteitä ja tietää erityispedagogiikan lähitieteet.</p> <p>on tutustunut käytännön erityispedagogiikan toimintatapoihin.</p> <p>hahmottaa erityiskasvatuksen historialliset vaiheet.</p>

Teema	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
	<p>tuen asiantuntijana käytännön erityispedagogisten toimintatapojen kautta.</p> <p>ottaa huomioon toiminnassaan erityispedagogiikan ja sen lähitieteiden yhteiset alueet sekä niiden historialliset vaiheet.</p> <p>erityispedagogiikan toiminta-alueiden keskeiset käsitteet ja toimintatavat: varhaiskasvatus, koulutus ja kuntoutus.</p> <p>tunnistaa inklusiivisen koulutuksen periaatteet ja osaa ottaa ne huomioon toimintansa lähtökohtina.</p>	<p>tuntee Suomen erityisopetusjärjestelmän kaikenikäisten oppijoiden osalta.</p> <p>tuntee erityispedagogiikkaan liittyvän lainsäädännön pääpiirteet.</p> <p>tuntee inklusiivisen ammatillisen koulutuksen erityisen tuen käytänteet, opetussuunnitelmat ja kuntoutuksen periaatteet erilaisissa ympäristöissä.</p>
<p>Oppimisen haasteet 2 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija osaa:</p> <p>ottaa pedagogisessa toiminnassaan huomioon erilaiset oppimisvaikeudet ja kehityshäiriöiden kirjon.</p> <p>tunnistaa erityiskasvatuksen prosesseja sekä käytäntöjä ja osaa ottaa ne huomioon suunnitellessaan ja toteuttaessaan ammatillista erityisopetusta.</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija:</p> <p>tuntee oppimisvaikeuksien ja kehityshäiriöiden kirjon sekä niihin liittyviä pedagogisia tukitoimia.</p> <p>tuntee kielellisen erityishäiriön, matematiikan oppimisvaikeudet, tarkkaavaisuusongelmat ja lukemisen vaikeudet pääpiirteittäin sekä niihin liittyviä pedagogisia tukitoimia.</p> <p>tuntee autismiin, kehitysvammaisuteen tai kuuloon liittyvät oppimisvaikeudet sekä niihin liittyviä pedagogisia tukitoimia.</p>

Teema	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
<p>Syrjäytyminen ja mielenterveys 2 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija osaa:</p> <p>tunnistaa syrjäytymisen taustalla olevia tekijöitä ja ottaa ne huomioon kasvatustyössään.</p> <p>tunnistaa syrjäytymiskehitykseen johtavan prosessin ja sen eri vaiheet ja tietää niihin liittyviä interventiomalleja.</p> <p>ottaa huomioon rikollisuuden, nuorisorikollisuuden ja erityispedagogiikan välisen yhteyden sekä niihin yleisesti liittyvät keskeiset käsitteet.</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija:</p> <p>on perehtynyt lasten- ja nuorisopsykiatriaan ja hän ymmärtää keskeiset käsitteet ja diagnoosit sekä niihin liittyviä pedagogisia tukitoimia.</p> <p>on tutustunut kriminologian perusteisiin ja yhteiskuntatieteelliseen syrjäytymiskeskusteluun.</p> <p>ymmärtää, miten mielenterveyden ongelmat, koulukiusaaminen ja rikollisuus ovat osa syrjäytymiseksi kutsuttua ilmiötä.</p>
<p>Tuen tarve 2 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija osaa:</p> <p>toimia vertaistukena ja asiantuntijana kollegiaalisessa ryhmässä.</p> <p>tunnistaa ja erottaa erilaisia interventioita ja toimintamalleja. suunnata interventioita opiskelijan tarpeet huomioiden.</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija:</p> <p>ymmärtää, miten sosiaalityö sekä toisen asteen koulutus voivat tukea tuen tarpeessa olevia opiskelijoita.</p>

Teema	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
Kohti tutkivaa työtappaa 3 op	<p>Ammatillinen erityisopettaja opiskelija osaa:</p> <p>käyttää erityispedagogiikan teoreettisia lähtökohtia ja ammatillisen erityisopetuksen tutkimuksia oman pedagogisen ajattelunsa ja työnsä lähtökohtina sekä perusteluina.</p> <p>edistää koulutuksen, tutkimuksen ja työelämän kiinteää yhteistyötä.</p> <p>hankkia ja käsitellä erityispedagogista uusinta tutkimustietoa sekä arvioida sitä kriittisesti.</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija:</p> <p>ymmärtää tieteellisen tiedon merkityksen ja kasvatustieteellisen tutkimuksen tieteenfilosofisia perusteita.</p> <p>ymmärtää tutkimuksellisuuden ja tieteellisen tutkimuksen perusteet oman työnsä kehittämisessä.</p> <p>tuntee ja käyttää kasvatustieteellisen tutkimuksen peruskäsitteitä ammatillisen koulutuksen näkökulmaan sovellettuna.</p>

HENKILÖKOHTAISTAMIS- JA OHJAUSOSAAMINEN AMMATILLISESSA KOULUTUKSESSA 15 OP

Kaiken opettajan toiminnan pohjana on eettisyys. Erityisopettaja toimii työssään eettisten periaatteiden mukaisesti. Erityisopettajaopiskelija osaa tunnistaa opiskelijan yksilöllisiä vahvuuksia, osaamistarpeita ja tunnistaa erityisen tuen tarpeita. Hän osaa tukea opiskelijoita yksilöllisesti ja tilanteen mukaisesti erilaisissa oppimis- ja toimintaympäristöissä. Hän osaa laatia oppilaitoksessaan henkilökohtaistamisprosesseja ja toimii erityisen tuen asiantuntijana.

Teema	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
Ammatillisen erityisopettajan ammattietiikka 5 op	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija osaa:</p> <p>kunnioittaa jokaista ihmistä sukupuolesta, sukupuolisesta suuntautuneisuudesta, ulkonäöstä, iästä, uskonnosta, vakaumuksesta, kielestä, terveydentilasta, vammaisuudesta, yh-</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija:</p> <p>tunnistaa omassa työssään ammattieettisiä arvoja ja periaatteita ja toimii niiden mukaisesti.</p> <p>osaa analysoida tilanteita, jotka edellyttävät itseltä eettisiä valintoja.</p>

Teema	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
	<p>teiskunnallisesta asemasta, alkuperästä, mielipiteistä, kyvyistä ja saavutuksista riippumatta.</p> <p>edistää yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta ja totuudellisuutta.</p> <p>tunnistaa oman sekä opiskelijan arvomaailman sekä hyväksyy ihmisten erilaisuuden.</p>	<p>hyväksyy ja ottaa huomioon oppijan ainutkertaisena ihmisenä. kuvailee omaa arvomaailmaansa, tunnistaa sen vaikutukset omaan toimintaansa ja kyseenalaistaa oman toimintamallinsa oikeellisuuden.</p>
<p>Yksilöllisten osaamistarpeiden tunnistaminen 5 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija osaa:</p> <p>tunnistaa opiskelijoiden vahvuudet sekä erityisen tuen tarpeet opintojen edistämisen ja työelämän kannalta.</p> <p>käyttää ja kehittää erityisen tuen tukitoimia ja välineitä erilaisissa oppimis- ja toimintaympäristöissä yhdessä moniammatillisten toimijoiden kanssa.</p> <p>henkilökohtaistamis (HOKS ja HOPS) -prosessien lainsäädännöllisen taustan ja tutkinnon perusteet ja muut määräykset.</p> <p>toteuttaa, arvioida ja kehittää henkilökohtaistamisprosesseja.</p> <p>toimia moniammatillisissa ja -alaisissa verkostoissa opiskelijan opintojen ja työllistymisen edistämiseksi erilaisissa opinto- ja toimintaympäristöissä.</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija:</p> <p>tunnistaa työssään opiskelijoiden yksilöllisiä vahvuuksia ja tuen tarpeita.</p> <p>tekee arvon ja päätöksen opiskelijan yksilöllisistä tuen tarpeista, hyödyntäen erilaisia menetelmiä ja käytettävissä olevaa tietoa.</p> <p>laatii erityistä tukea tarvitsevalle opiskelijalle HOKS:n tai HOPS:n lainsäädännön vaatimusten mukaisesti.</p> <p>tukee yhteistyössä opiskelijan osaamisen kehittymistä ja edistää yksilöllistä ja yhteisöllistä oppimista. Arvioi tukitoimien toimivuutta.</p> <p>huomioi omassa toiminnassaan ammattieettisiä arvoja ja periaatteita.</p>

Teema	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
		soveltaa toimintatapojaan niin, että opiskelijoilla on mahdollisuus kokea onnistuvansa oppimisessa ja mahdollisuus kehittyä sekä oppijana että ammatillisesti.
<p>Opiskelijan erityinen tuki ja ohjaus 5 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija osaa:</p> <p>arvioida opiskelijoidensa yksilöllisiä osaamis- ja ohjaustarpeita.</p> <p>tarjota uraohjausta koko opin-tojen ajan oppilaitoksen muun henkilökunnan kanssa.</p> <p>toteuttaa ohjausta tutkinnon perusteiden, opetussuunnitelman ja muiden opetus- ja ohjaustyötä ohjaavien normien mukaisesti erilaisissa oppimis- ja toimintaympäristöissä.</p> <p>arvioida opiskelijan ohjauksen kokonaistilannetta ja kehittää toimintaa arvioinnin pohjalta.</p> <p>tukea opiskelijan osaamisidentiteettiä.</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija:</p> <p>arvioi erityisopiskelijoiden yksilöllisiä osaamis- ja ohjaustarpeita.</p> <p>laatii tukea tarvitsevalle opiskelijalle urasuunnitelman ja tarjoaa uraohjausta.</p> <p>noudattaa opetus- ja ohjaustyötä annettujen normien ja sääntöjen mukaisesti.</p> <p>käyttää ryhmä- ja yksilöohjauksessa monipuolisia ohjausmenetelmiä huomioiden erilaiset oppimis- ja toimintaympäristöt.</p> <p>mahdollistaa opiskelijoiden osaamisen osoittamisen monin eri tavoin.</p> <p>tukee opiskelijan osaamisidentiteetin rakentumista.</p> <p>käyttää ohjauksessa luovaa ongelmanratkaisua ja päätöksentekoa.</p> <p>reflektoi ja kehittää omaa toimintaansa opiskelijan ohjaajana.</p>

ERITYISPEDAGOGINEN OSAAMINEN AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA 10 OP

Erityisopettajaopiskelija osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida erityisopetustaan ammatillisen koulutuksen erilaisissa toimintaympäristöissä.

Teema	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
<p>Opetus- ja ohjausmenetelmät erilaisissa oppimisympäristöissä 5 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja osaa:</p> <p>käyttää ja soveltaa opiskelijan ohjaamisessa monipuolisesti erityisopetusmenetelmiä ja pedagogisia malleja erilaisissa oppimis- ja toimintaympäristöissä.</p> <p>hyödyntää tieto- ja viestintätekniikan tarjoamat mahdollisuudet erityisopetuksessa ja opiskelijoiden ohjauksessa.</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja:</p> <p>soveltaa käytössä olevia opetusmenetelmiä yksilöllisesti ja kehittää niitä opiskelijan henkilökohtaisten tarpeiden mukaisesti.</p> <p>suunnittelee, toteuttaa ja arvioi omaa pedagogista toimintaansa.</p> <p>arvioi käyttämiään menetelmiä ja niiden tuloksellisuutta.</p> <p>ohjaa ja tukee erityisopiskelijaa erilaisissa ammatillisen koulutuksen toimintaympäristöissä.</p> <p>käyttää lukemiseen ja kirjoittamiseen liittyviä tukitoimia ja tutkimustietoa työnsä tukena.</p> <p>käyttää työssään tarkoituksen mukaisesti digitaalisia työympäristöjä ja avustavaa teknologiaa oppimisen ja opetuksen tukena.</p>
<p>Opetusharjoittelu 5 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija osaa:</p> <p>suunnitella, toteuttaa ja arvioida erityisopetusta erilaisissa ammatillisen koulutuksen toimintaympäristöissä.</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija:</p> <p>suunnittelee opetuskokonaisuuden erityisopetuksen näkökulmasta.</p>

Teema	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
	<p>toimia konsultoivalla työotteella.</p> <p>kokeilla ja soveltaa erityispedagogisia toimintamalleja ottaen huomioon opiskelijan yksilölliset tavoitteet.</p>	<p>ohjaa ja konsultoi moniammatillisissa ja -alaisissa verkostoissaan erityispedagogisissa kysymyksissä.</p> <p>toteuttaa erityisopetusta opiskelijan pedagogista tukea.</p> <p>huomioi opetuksessaan erityiset opetus- ja opiskelujärjestelyt.</p> <p>hyödyntää opetuksessaan ja ohjauksessaan tieto- ja viestintätekniikkaa.</p> <p>huomioi yksilöllisiä osaamisen hankkimisen tarpeita.</p> <p>arvioi opiskelijoiden osaamisen kehittymistä sekä tukee opiskelijoiden itsearviointitaitojen kehittymistä.</p> <p>toimii erityisopettajan ammatietiikan ja eettisten periaatteiden mukaisesti.</p> <p>reflektoi omaa toimintaansa ammatillisena erityisopettajana.</p> <p>tunnistaa omia vahvuuksiaan sekä kehittämiskohteitaan erityisopettajana ja ottaa ne huomioon.</p>

TOIMINTAYMPÄRISTÖOSAAMINEN AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA 10 OP

Erityisopettajaopiskelija tuntee yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja sen tukemisen merkityksen työssäjaksamisen sekä opiskelukykyisyyden tärkeänä

tekijänä. Hän osaa toimia monialaisissa verkostoissa ja tehdä yhteistyötä kokonaiskuntoutukseen liittyvien toimijoiden kanssa. Hän tuntee erityisopetusta määrittävät asiakirjat ja koulutuspoliittiset linjaukset. Hän tietää ammattialansa erilaiset työllistymisen mahdollisuudet ja osaa rakentaa yksilöllisiä urapolkuja.

Teema	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
<p>Työelämä- ja verkostoyhteistyö 5 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija osaa:</p> <p>huomata ammatilliseen koulutukseen vaikuttavat linjaukset ja päämäärät.</p> <p>toimia erityisopetuksen asiantuntijana sekä omassa oppilaitoksessa että oppilaitoksen ulkopuolisissa verkostoissa.</p> <p>luoda uusia ammatillisia yhteistyösuhteita sekä ylläpitää ja kehittää työelämäverkostoaan erityisen tuen näkökulmasta sekä tukea opiskelijaa työllistymään.</p> <p>edistää saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta ja moninaisuutta työelämässä.</p> <p>toimia yrittäjämäisellä toimintatavalla ja edistää työllistymistä sekä yrittäjyyttä.</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija:</p> <p>käyttää ammatillisen koulutuksen lainsäädäntöä ja määräyksiä oman työnsä lähtökohtana.</p> <p>toimii ammatillisen erityisen tuen asiantuntijana vuorovaikutuksessa erilaisten yksilöiden, ryhmien ja yhteisöjen kanssa erityisen tuen asioissa.</p> <p>rakentaa verkostoja oman työnsä ja opiskelijoiden hyvinvoinnin ja työllistymisen edistämiseksi.</p> <p>luo yksilöllisiä työllistymispolkuja erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille.</p> <p>huomioi saavutettavuuteen ja yhdenvertaisuuteen liittyviä epäkohtia toimintaympäristöissä ja tekee korjaavia toimenpiteitä.</p> <p>kannustaa yrittäjämäiseen toimintatapaan ja tukee opiskelijoiden työelämä- ja yrittäjyysosaamista.</p>

Teema	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
Hyvinvoinnin edistäminen 5 op	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija osaa:</p> <p>tukea kokonaisvaltaista hyvinvointia oppilaitoksessa.</p> <p>toimia monialaisen opiskeluhuoltoryhmän tai opiskelijoiden hyvinvointityöryhmän jäsenenä ja tuoda oman erityisopetuksen asiantuntemuksensa opiskelijan tukemiseen.</p> <p>ottaa huomioon erilaisten elämänmuutostilanteiden vaikutuksen opiskeluun ja osaa tarvittaessa ohjata opiskelijoita kuntoutus-, sosiaali-, terveys- ja ammatinvalintapalveluihin.</p> <p>edistää turvallisia oppimisympäristöjä ja yhteisöjä.</p> <p>ottaa huomioon sosiaalisen kestävän kehityksen</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija:</p> <p>tunnistaa kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin osatekijöitä oppilaitoksessa ja tukee yksilöllisen hyvinvoinnin edistämistä oppilaitoksessa.</p> <p>tietää opiskeluhuollon lainsäädännön asettamat vaatimukset opiskeluhuoltotyölle ja pystyy ennakoimaan, suunnittelemaan ja toteuttamaan opiskeluhuoltotyötä erityisen tuen näkökulmasta.</p> <p>tunnistaa erityisen tuen merkityksen opiskelijan hyvinvoinnin kannalta sekä suhteessa muihin opiskelijan tukitoimiin.</p> <p>toimii turvallisten oppimisympäristöjen ja yhteisöjen rakentajana.</p>

KEHITTÄMISOSAAMINEN AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA 13 OP

Erityisopettajaopiskelija osaa tunnistaa omat vahvuutensa ja tiedostaa kehittämisen tarpeensa ammatillisena erityisopettajana. Hän osaa laatia erityisopettajankoulutuksen sisältöjen ja tavoitteiden mukaisen henkilökohtaisen kehittymissuunnitelman. Hän huomioi oppilaitoksensa kehittämistarpeet sekä pystyy toimimaan konsultatiivisella ja ammattipedagogisella työotteella.

Teema	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
<p>Asiantuntijuus ja monialainen yhteistyö 4 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija osaa:</p> <p>analysoida omaa toimintaansa ja ammatillista kasvuaan.</p> <p>kehittää ja uudistaa omaa opetustaan, ohjaustaan ja asiantuntijuuttaan tavoitteellisesti.</p> <p>toimia tutkivalla ja kehittäväällä otteella oppimisen ohjaamisessa, oppimisyhteisöissä ja toimintaympäristöissä.</p> <p>luoda työlleen vahvan ammattieettisen perustan.</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija:</p> <p>toimii työssään ammatillista koulutusta ohjaavien säädösten mukaisesti.</p> <p>arvioi omaa osaamistaan ja asiantuntijuuttaan sekä määrittellä osaamisensa kehittämistarpeita.</p> <p>toimii konsultoivassa roolissa.</p> <p>edistää koulutuksen, tutkimuksen ja työelämän yhteistyötä kansainvälisissä työ- ja toimintaympäristöissä.</p> <p>käyttää erityispedagogiikan teoreettisia lähtökohtia oman työnsä kehittämiseen.</p> <p>toimii ammattieettisten arvojen ja periaatteiden mukaisesti.</p>
<p>Oppilaitoksen pedagoginen ja toiminnallinen kehittäminen 4 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija osaa:</p> <p>toimia lainsäädännön, tutkinnon perusteiden ja oppilaitoksen strategisten linjausten mukaisesti sekä inklusiota ja yhteiskunnallista osallisuutta edistään.</p> <p>toimia erityisen tuen ja opiskelijahuollon suunnitelmien ja toteutusperiaatteiden mukaisesti.</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija:</p> <p>käyttää lainsäädännön, tutkinnon perusteiden, opetussuunnitelman ja koulutuksen järjestäjän strategisten sekä kansainvälisen kehitystoiminnan linjauksia oman opetustyönsä lähtökohdiana.</p> <p>tutkii ja kehittää ammatillisen erityisopettajan työtä ja koulutuksen laatua.</p>

Teema	Osaamistavoitteet	Osaamisen arviointikriteerit
	<p>kehittää ja uudistaa oppilaitoksen erityistä tukea siten, että siitä muodostuu tavoitteellinen ja taloudellinen kokonaisuus.</p> <p>edistää ammattipedagogiikkaa.</p>	<p>ennakoi ja uudistaa oman opetusalan kehitysnäkymiä ja uudistamistarpeita.</p> <p>hankkii, käsittelee, tuottaa ja arvioi oman ammattialansa tietoa kriittisesti.</p> <p>toimii erilaisissa moniammatillisissa ja -alaisissa asiantuntijajhteisöissä.</p> <p>tunnistaa ja ottaa oman työtehtävänsä mukaisen roolin oppilaitoksen pedagogisessa kehittämissä.</p> <p>tunnistaa oman tehtävänsä erityisen tuen tarpeen opiskelijoihin liittyvien asioiden edistäjänä, asiantuntijana ja puolesta puhujana oppilaitoksen kehittämisessä.</p>
<p>Syventävät opinnot 5 op</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija osaa:</p> <p>lisätä, pitää yllä ja uudistaa ammattipedagogiikkaa erityisopetuksessa.</p>	<p>Ammatillinen erityisopettaja-opiskelija:</p> <p>reflektoi omaa erityiseen tukeen liittyvää osaamistaan ja kehittymistarpeitaan työssään.</p> <p>kehittää ammatillista erityisopetusta ja omaa asiantuntijuuttaan tavoitteellisesti.</p> <p>edistää oppimista, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia työ- ja oppimisyhteisöissään.</p>

4. Ammatillisen erityisopettajankoulutuksen toteutussuunnitelma

Ammatillisen erityisopettajankoulutuksen opinnot alkavat 4.5.2020 ja päättyvät valmistusjuhlaan 4.6.2021. Opiskelu koostuu lähijaksoista ja etätyöskentelystä, itsenäisesti ja opintopiireissä. Lähijaksoja toteutetaan Hämeenlinnassa sekä alueellisesti sovitusti. Lähijaksot rakentuvat kahdesta opiskelupäivästä. Koulutuksessa on myös kaksi verkkokurssia sekä webinaaripäiviä. Lähijaksoilla työskennellään ohjatusti ammatti- ja erityispedagogiikkaan ja erityisopetuksen toimintaympäristöön liittyvien teemojen parissa. Etäjäksolla kehitetään omaa osaamista erityisopettajankoulutuksen tavoitteiden suuntaisesti osallistumalla aktiivisesti itsenäiseen sekä opintopiiri- ja verkostotyöskentelyyn. Lähi- ja etäjäksolla työskennellään moduuleihin kuuluvien teemojen parissa.

Opinnot	KEVÄT - SYKSY 2020												KEVÄT 2021				
	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu	Tammikuu	Helmi- kuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu			
Erityispedagogiikan perusopinnot 12 op																	
Erityispedagogiikan peruskurssi 6.5.-31.12.2020																	
Oppimisen haasteet 4.11.2020-15.1.2021																	
Syriäytyminen ja mielenterveys 14.1.-1.3.2021																	
Tuen tarve 12.4.-2.5.2021																	
Kohti tutkivaa työtapaa 15.9.2020-17.3.2021																	
Henkilökohtaistamis- ja ohjausosaaminen ammatillisessa koulutuksessa 15 op																	
Ammatillisen erityisopettajan ammattietiikka 4.5.-25.8.2020																	
Yksilöllisten osaamistarpeiden tunnistaminen 4.5.-30.9.2020																	
Opiskelijan erityinen tuki ja ohjaus 26.8.-2.10.2020																	
Erityispedagoginen osaaminen ammatillisessa koulutuksessa 10 op																	
Opetus- ja ohjausmenetelmät erilaisissa oppimisympäristöissä 3.11.-3.12.2020																	
Opetusharjoittelu 26.8.2020-30.4.2021																	
Toimintaympäristöosaaminen ammatillisessa koulutuksessa 10 op																	
Työelämä- ja verkostoyhteistyö 4.5.2020-13.4.2021																	
Hyvinvoinnin edistäminen 1.10.-22.10.2020																	
Kehittämisaosaaminen ammatillisessa koulutuksessa 13 op																	
Asiantuntijuus ja monialainen yhteistyö 9.2.-17.3.2021																	
Oppilaitoksen pedagoginen ja toiminnallinen kehittäminen 12.1.-11.5.2021																	
Syventävät opinnot 18.3.-11.4.2021																	

1. Lähi- ja etäjakso

<p>Toukokuu Viikko 19 Ma-Ti 4.-5.5.2020 Hämeenlinnassa</p>	<p>Opiskeluinfo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientoituminen ammatillisen erityisopettajan opintoihin • Koulutuksen opetus- ja toteutussuunnitelma • Opiskelun työkalut ja yhteistoiminnallinen oppiminen • Henkilökohtainen kehityssuunnitelma <p>Moduuli: Henkilökohtaistamis- ja ohjausosaaminen ammatillisessa koulutuksessa</p> <p>Teema: Yksilöllisten osaamistarpeiden tunnistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opiskelijoiden yksilöllisten vahvuuksien ja tuen tarpeiden tunnistaminen <p>Teema: Ammatillisen erityisopettajan ammattietiikka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ammatillisen erityisopettajan työn eettiset periaatteet ja arvot • Osallisuus ja yhdenvertaisuus suomalaisessa yhteiskunnassa <p>Moduuli: Toimintaympäristöosaaminen ammatillisessa koulutuksessa</p> <p>Teema: Työelämä- ja verkostoyhteistyö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uusien yhteistyö- ja työelämäverkostojen kehittäminen <p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilökohtainen kehityssuunnitelma (HEKSU) • Ammatillisen erityisopettajan ammattietiikka (verkkokurssi) • Yhteiskunnallisen keskustelun ja uutisoinnin seuranta (opintopiiritehtävä) • Oppimisvaikeudet ammatillisessa koulutuksessa (opintopiiritehtävä) • Työelämä- ja verkostoyhteistyö (pitkäkestoinen yksilötehtävä)
<p>Ke 6.5.2020 Hämeenlinnassa</p>	<p>Moduuli: Erityispedagogiikan perusopinnot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johdantoluento Erityispedagogiikan perusopintoihin <p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erityispedagogiikan peruskurssin essee, palautuspäivä 20.9.2020 • Kolme vierailukäyntiä ja raportointi, palautuspäivä 31.12.2020

2. Lähi- ja etäjakso

<p>Elokuu Viikko 35 Ke-To 26.-27.8.2020 Hämeenlinnassa</p>	<p>Moduuli: Henkilökohtaistamis- ja ohjausosaaminen ammatillisessa koulutuksessa</p> <p>Teema: Yksilöllisten osaamistarpeiden tunnistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opiskelijoiden yksilöllisten vahvuuksien ja tuen tarpeiden tunnistaminen • Oppimisen tuen suunnittelu ja arviointi • Oppimisvaikeudet ammatillisessa koulutuksessa, opintopiirin tuottaman oppimateriaalin esittely <p>Teema: Opiskelijan erityinen tuki ja ohjaus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yksilöllisten osaamis- ja ohjaustarpeiden arviointi <p>Moduuli: Erityispedagoginen osaaminen ammatillisessa koulutuksessa</p> <p>Teema: Opetusharjoittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ammatillisen erityisopettajan opetus- ja ohjaustaitojen kehittäminen <p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Case -tehtävä opiskelijoiden vahvuuksien ja tuen tarpeen huomioimisesta opintojen edistymisen ja työelämän kannalta (yksilötehtävä) • Henkilökohtaistamisen toimivuus ja kehittäminen oppilaitoksissa (verkkokeskustelu) <p>Moduuli: Erityispedagogiikan perusopinnot</p> <p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erityispedagogiikan peruskurssin essee, palautuspäivä 20.9.2020 • Kolme vierailukäyntiä ja raportointi, palautuspäivä 31.12.2020
--	--

3. Lähi- ja etäjakso

<p>Syyskuu Viikko 38 Ti 15.9.2020 alueella</p> <p>+ 1 opintopiiri-päivä</p>	<p>Moduuli: Henkilökohtaistamis- ja ohjausosaaminen ammatillisessa koulutuksessa</p> <p>Teema: Yksilöllisten osaamistarpeiden tunnistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toimiva HOPS- ja HOKS -prosessi • Opiskelijan osaamisen ja osallisuuden kehittymisen tukeminen <p>Teema: Opiskelijan erityinen tuki ja ohjaus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Urasuunnittelu ja uraohjaus erityisessä tuessa • Opiskelijan osaamisidentiteetin tukeminen • Ryhmä- ja yksilöohjauksen monipuoliset menetelmät erilaisissa oppimis- ja toimintaympäristöissä <p>Tehtävä etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erityistä tukea tarvitsevan opiskelijan henkilökohtaistamis- ja urasuunnitelman laatiminen (yksilötehtävä) <p>Opintopiiripäivän aihe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tutustuminen ryhmä- ja yksilöohjauksen monipuolisiin menetelmiin erilaisissa oppimis- ja toimintaympäristöissä <p>Moduuli: Erityispedagogiikan perusopinnot</p> <p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kohti tutkivaa työtapaa -orientaatioluento • Valmistautuminen Kohti tutkivaa työtapaa -tenttiin
---	--

4. Lähi- ja etäjakso

<p>Lokakuu Viikko 40 To-Pe 1.-2.10.2020 Hämeenlinnassa</p>	<p>Moduuli: Henkilökohtaistamis- ja ohjausosaaminen ammatillisessa koulutuksessa</p> <p>Teema: Opiskelijan erityinen tuki ja ohjaus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opiskelijan osaamisidentiteetin tukeminen • Opintopiirin tuottaman oppimateriaalin esittely/oppimisvaikeussivustot • AEO-päivä, ammatillisen erityisopetuksen seminaari 2.10.2020 <p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <p>Moduuli: Toimintaympäristöosaaminen ammatillisessa koulutuksessa</p> <p>Teema: Hyvinvoinnin edistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kokonaisvaltainen hyvinvointi oppilaitoksessa • Turvallinen oppimisympäristö ja -yhteisö • Verkkokurssi 1.10.-22.10.2020 <p>Moduuli: Erityispedagogiikan perusopinnot</p> <p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kohti tutkivaa työtapaa -tentti 25.10.2020 • Väitöskirjan valinta tutkimusreferaattia varten 30.11.2020 mennessä.
--	--

5. Lähi- ja etäjakso

<p>Marraskuu Viikko 45 Ti 3.11.2020 Webinaari</p> <p>+ 1 opintopiiri- päivä</p>	<p>Moduuli: Erityispedagoginen osaaminen ammatillisessa koulutuksessa</p> <p>Teema: Opetus- ja ohjausmenetelmät erilaisissa oppimisympäristöissä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteiskunnassa tarvittavien perustaitojen tukeminen • Lukemisen ja kirjoittamisen tukeminen • Esteettömät ja saavutettavat oppimateriaalit ja ympäristöt <p>Tehtävät etäjäksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ohjaus- ja opetusmenetelmien kartoitus ja esittelyn suunnittelu opetus- ja ohjausmenetelmien markkinoille (yksilötehtävä) • Kehittämistyön suunnitelma (yksilö- tai parityö) <p>Opintopiiripäivän aihe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tutustuminen esteettömiin oppimisympäristöihin, saavutettavuuden ja esteettömyyden arviointi ja kehittäminen omassa oppilaitoksessa <p>Moduuli: Erityispedagogiikan perusopinnot</p> <p>Tehtävä etäjäksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppimisen haasteet essee, palautuspäivämäärä 15.1.2021
---	---

6. Lähi- ja etäjakso

<p>Joulukuu Viikko 49 Ke-To 2.-3.12.2020 Hämeenlinnassa</p>	<p>Moduuli: Erityispedagoginen osaaminen ammatillisessa koulutuksessa</p> <p>Teema: Opetus- ja ohjausmenetelmät erilaisissa oppimisympäristöissä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monipuoliset erityisopetusmenetelmät ja pedagogiset mallit • Digitaaliset työkalut ja avustava teknologia oppimisen tukena • Opetus- ja ohjausmenetelmien markkinat <p>Tehtävä etäjäksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tutustuminen ammatillista koulutusta ohjaavaan lainsäädäntöön ja oman oppilaitoksen erityistä tukea koskevaan hallinnolliseen ohjaukseen <p>Moduuli: Erityispedagogiikan perusopinnot</p> <p>Tehtävä etäjäksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppimisen haasteet essee, palautuspäivämäärä 15.1.2021
---	--

7. Lähi- ja etäjakso

<p>Tammikuu Viikko 2 Ti-Ke 12.-13.1.2021 Hämeenlinnassa</p>	<p>Moduuli: Kehittämisaaminen ammatillisessa koulutuksessa</p> <p>Teema: Oppilaitoksen pedagoginen ja toiminnallinen kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ammatillista koulutusta ohjaava lainsäädäntö ja hallinnollinen ohjaus • Erityisen tuen ja opiskelijahuollon suunnitelmien ja toteutumisperiaatteiden mukainen toiminta • Oppilaitoksen erityispedagoginen kehittämistyö <p>Tehtävä etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaitoksen hallinnon haastattelu: <ul style="list-style-type: none"> - Erityisen tuen kehittäminen oppilaitoksessa - Oppimisympäristöjen saavutettavuuden ja esteettömyyden arvioinnin esittely - Oman kehittämistyön esittely <p>Moduuli: Erityispedagogiikan perusopinnot</p> <p>Tehtävä etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Syrjäytyminen ja mielenterveys essee, palautuspäivämäärä 1.3.2021
---	---

8. Lähi- ja etäjakso

<p>Helmikuu Viikko 6 Ti-Ke 9.-10.2.2021 Webinaarit</p>	<p>Moduuli: Kehittämisaaminen ammatillisessa koulutuksessa</p> <p>Teema: Asiantuntijuus ja monialainen yhteistyö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koulutuksen, tutkimuksen ja työelämän yhteistyön kehittäminen kansallisissa ja kansainvälisissä työ- ja toimintaympäristöissä • Monialaisen ja -ammattillisen yhteistyön lähtökohdat ja organisointi • Erityisopettaja konsultoivana asiantuntijana <p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kehittämistyön edistäminen • Työelämä- ja verkostoyhteistyö toteuttaminen
--	---

	<p>Moduuli: Erityispedagogiikan perusopinnot</p> <p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Syrjäytyminen ja mielenterveys essee, palautuspäivämäärä 1.3.2021 • Tutkimusreferaatti, palautuspäivämäärä 21.2.2021
--	--

9. Lähi- ja etäjakso

<p>Maaliskuu Viikko 11 To-Pe 18.-19.3.2021 Hämeenlinnassa</p>	<p>Moduuli: Kehittämisoosaaminen ammatillisessa koulutuksessa</p> <p>Teema: Syventävät opinnot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Syventävien opintojen teemat ja toteutus sovitaan yhdessä ammatillisten erityisopettajaopiskelijoiden kanssa, osaamisen kehittämistarpeiden mukaisesti <p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Syventävien opintojen tehtävät <p>Moduuli: Erityispedagogiikan perusopinnot</p> <p>Tehtävä etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tutkimusreferaattiseminaari verkkoistuntona alustavasti 17.3.2021
---	---

10. Lähi- ja etäjakso

<p>Huhtikuu Viikko 15 Ma-Ti 12. – 13.4.2021 alueella</p>	<p>Moduuli: Toimintaympäristöosaaminen ammatillisessa koulutuksessa</p> <p>Teema: Työelämä ja verkostoyhteistyö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työllistymisen tukeminen • Yrittäjyys ja yrittäjämäinen toimintatapa • Moninaisuus työelämässä • Työelämä- ja verkostoyhteistyö -tehtävän esittely <p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Portfolion rakentaminen • Kehittämistyön raportointi <p>Moduuli: Erityispedagogiikan perusopinnot</p> <p>Tehtävä etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuen tarve verkkokeskustelu, auki 12.4.-2.5.2021.
--	--

11. Lähi- ja etäjakso

<p>Toukokuu Viikko 19 Ma-Ti 10. – 11.5.2021 Hämeenlinnassa</p>	<p>Moduuli: Kehittämisaaminen ammatillisessa koulutuksessa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oman erityispedagogisen kehittymisen reflektointi, kehittämistöiden ja portfolioiden esittelypäivät <p>Tehtävät etäjaksolle:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valmistumispalautekyselyyn vastaaminen • Sähköisen todistushakemuksen täyttäminen 14.5.2021 mennessä.
--	---

Valmistumisjuhla pe 4.6.2021 Hämeenlinnassa

Valmistumisjuhlan aloitusaika ilmoitetaan lähempänä ajankohtaa.